

Ke 23.9. klo 18.30-20 Syyspäiväntasausretki
Tule Mukkulan tapahtumapuistoon toivottamaan syksy tervetulleeksi! Haistellaan syksyisen illan tuoksuja ja katsellaan auringon laskua. Luonto-ohjaaja **Siru Virlander** kertoo syyspäiväntasaukseen liittyvistä kansanuskomuksista samalla kun paistellaan tikkupullaa tulen loimussa. Ota omat mehut tai kahvit mukaan. Tavataan klo 18.30 Ritaniemenkadun päässä olevalla tapahtumapuiston puuportilla. Tapahtuman järjestää yhteistyössä Lahden ympäristöneuvonta ja Asikkala Outdoor.

Lokakuu

La 3.10. EuroBirdwatch Pulkkilanharjulla
Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys järjestää muutontarkkailun Asikkalan Pulkkilanharjun Vähäsalmella aamu seitsemästä alkaen. Ohjelmassa: Muutonseurantaa (opastusta), yhdistyksen tarjoamaa retkimuonaa ja yhdessä-oloa mukavan porukan kanssa. Toivotaan hyvää muuttosäättä. Tervetuloa kaikille avoimeen tapahtumaan ilman ennakkoilmoittautumista. Paikka: <https://maps.app.goo.gl/UwLxYK3Rh-DKo3LkX6> Tapahtuma on osana kansainvälistä EuroBirdwatch-viikonloppua. www.birdlife.fi/ebw

Su 4.10. klo 10–13 Iitin laavupäivät 2026: Pukkikangas laavu
Katso laavupäivien tarkemmat tiedot esitteen takasivulta.

Ti 6.10. klo 17–19 Salpausselkä Geopark opastus Lahden Urheilukeskus
Salpausselkä Geopark on osa maailmanlaajuista Unescon Geopark verkostoa. Tällä retkellä kuulet, miksi alueemme on kansainvälisesti merkittävä geologinen kohde, ja mitkä ovat alueemme luonnon erityispiirteet. Oppaana Salpausselkä Geopark opas **Annukka Linninen**. Lähtöpaikka Lahden Urheilukeskuksen P-alue. Ilmoittautuminen ja lisätietoja: Annukka Linninen, info@bestlakenature.com Järjestäjänä Lahden eteläinen kumppanuuspöytä ja Best Lake Nature Adventures Oy.

La 10.10. klo 14–16 Kätköily- ja luontoretki
Tervetuloa kaikille avoimelle retkelle, jossa tutustutaan kätköilyn saloihin sekä luontoon. Lähtö Likolammen uimarannalta klo 14 suun-

naten kohti Tapanilan ulkoilumaastoja. Mukaan tarvitset säänmukaisen varustuksen lisäksi älypuhelimien ja kätköilysovelluksen. Sovelluksen asentamisessa saat apua joko sähköpostitse gmarko77@gmail.com tai paikan päällä. Ilmoittautuminen ja lisätietoja: lahti.fi/kumppanuuspoydat Järjestäjänä Lahden eteläinen kumppanuuspöytä ja **Marko Helin**.

Pe 16.10. klo 17–20 Iitin laavupäivät 2026: Kalmusaari laavu ja lyhtypolku
Katso laavupäivien tarkemmat tiedot esitteen takasivulta.

La 24.10. klo 13-15 Retki syysmetsään
Lähdetään etsimään syksyn merkkejä Kivimaan ulkoilureitille, jolla on pituutta n. 1,5 km. Lähtö Kivimaan monitoimitalon p-alueelta (Lahdenkatu 62). Mäkestä maastoa, kuljetaan rauhallista tahtia katsellen, kuunnellen ja tuotutellen syksyistä luontoa. Retken järjestää Lahden ympäristöneuvonta.

Ti 27.10. klo 18–20 Kaksi luentoa luonnosta keskustelujen pohjaksi
Palvelutorin LAValla (kauppakeskus Trion 2. krs.) Lahden kaupungin ympäristöjohtaja **Johanna Särkijärvi** luennoi aluksi ”Lahden luontoposiitiivisuuden tavoittelusta ja Lahden luonnonsuojelusuunnitelmasta”. Seuraavaksi Paremmen Luonnon Puolesta -säätiön edustaja alustaa teemasta ”Kompensointi”. Tilaisuus toteutetaan yhteistoiminnassa Salpausselän luonnonystävien ja Salpausselän Samoojien kanssa. Ennen luentoja klo 17.30 alkaen Salpausselän luonnonystävät ry:n sääntömääräinen syyskokous samassa tilassa. Kiinnostuneet voivat osallistua myös syyskokoukseen, mutta toivottavasti et saavu kesken kokouksen. Tervetuloa!

Marraskuu

Joulukuu

LÄHDETÄÄN LUONTOON!

Syksyn ja talven luontobingo

Lähde tutkimaan luontoa ja kerää rastit bingoon.

Miten osallistun?

- Sopii kaikenikäisille
- Voit osallistua yksin tai yhdessä
- Jokainen luontohetki lasketaan

1. Ota bingo mukaan ulkoillessasi.
2. Rastita tehtävä, kun olet tehnyt sen.
3. Tavoittele yhtä riviä, puolta ruudukkoa tai täytä koko ruudukko!
4. Nauti luonnosta omalla tavallasi.

Kävin metsässä	Otin kuvan tai kirjoitin runon syysluonnosta	Huomasin eläimen jäljen, syönnöksen tai jätöksen	Vietin luonnossa 30 minuuttia kerralla
Söin eväät ulkona	Löysin kaksi erilaista käpyä	Kiersin minulle uuden luontopolun	Liikuin luonnossa ystävän tai perheenjäsenen kanssa
Löysin värikkään lehden	Tunnistin kaksi puulajia	Näin huurretta, jäätä tai lunta	Löysin luonnosta viisi eri väriä
Kuulin tai näin muuttolintuja	Kävelin luonnossa sateessa tai sumussa	Tunnistin talvilinnun	Otin luontokuvan, josta pidän erityisen paljon
Keräsin roskan luonnosta	Kuuntelin luonnon ääniä 2 minuuttia paikallani	Kävin ulkona pimeään aikaan	Huomasin jotain uutta lähiluonnossani

Lisähaasteet:

- Käy samassa luontokohteessa joka kuukausi.
- Ota kuva samasta paikasta elokuussa, lokakuussa ja joulukuussa.
- Kerää vuoden loppuun mennessä 100 ulkoilukilometriä.
- Kirjaa ylös vuoden hienoin luontohavaintosi.

Vuoden hienoin havaintoni:

Iitin laavupäivät 2026

Tervetuloa Iitin laavuille paistamaan makkaraa, pelaamaan ulkopelejä ja juttelemaan mukavia. Lisätietoa tapahtumista löydät Menoinfosta Iitin laavupäivät 2026

Pe 4.9. klo 17–20 Kausalan veneranta, Kymenrannantie 261, 47400 Iitti
Ohjelmassa tikkupullan ja makkaran paistoa, vedellä maalausta ja ulkopelejä.

Pe 18.9. klo 17–20 Kuoppaniemen laavu, Kuoppaniementie 35, 47520 Iitti
Ohjelmassa kirkkovenesoutua, ulkopelejä kuten sulkapalloa ja makkaranpaistoa.

Su 4.10. klo 10–13 Pukkikangas laavu, Toittilantie, 47400 Kausala
Ohjelmassa tasapainoilua, kiipeilyä, luontotaidetta ja mandalan rakentamista, kivien koristelua ja makkaranpaistoa.

Pe 16.10. klo 17–20 Kalmusaari laavu ja lyhtypolku, Pohjanmäentie 52, Radansuu
Lyhtypolku alkaa parkkipaikalta ja johdattaa laavulle. Matkan varrella mukavia tehtäviä kaikenikäisille.

Lisätietoja Iitin Laavupäivistä:
Henniina Hulkko (henniina.hulkko@iitti.fi) ja **Satu Halonen** (satu.halonen@iitti.fi).
Laavupäivät järjestää yhteistyössä Iitin kunta, Kausalan Yritys ja Iitin kalamiehet.

Tämän esitteen maksuttoman tarjonnan toteuttavat yhteistyössä:

Anttilanmäki-Kittelän asukasyhdistys, Asikkala Outdoor, Best Lake Nature Adventures Oy, BirdLife Päijät-Häme/ Päijät-Hämeen Lintutieteellinen yhdistys, Havina Tours, Iitin kalamiehet, Iitin kunta, Iitin matkailu ry, Kausalan Yritys ry, Lahden kaupunki, Lahden kumppanuuspöydät, Lahden Puutarhaseura ry, Lahden seudun alueopas INGA GUIDE, Luontoliitto, Marko Helin, Päijät-Hämeen Kalatalouskeskus, Salpakierto Oy, Salpausselkä Geopark -oppaat Tuija Kauppi ja Saija Klemola, Salpausselän luonnonystävät ry, Salpausselän Samoojat ry, Sopenkorven siivousporukka, Suomen Iepakkotieteellinen yhdistys ja SUPER teatteri. Kiitos kaikille osallistujille!

Esitteen kokoa Lahden ympäristöneuvonta.
Tapahtumien järjestäjät vastaavat ympäristöneuvonnalle toimittamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Jos sinä, tai yhteisösi haluatte ilmoittaa osallistujille maksuttomia luontoretkiä tai muita ympäristötapahtumia Päijät-Hämeessä tähän kaksi kertaa vuodessa ilmestyvään luontoretkiesitteeseen, ota yhteyttä Lahden ympäristöneuvontaan p. 044 416 27 62 tai ymparisto@lahti.fi

Sähköinen esite löytyy osoitteesta www.lahti.fi/luontoretkia

Lahti

Luontoretkiä ja ympäristötapahtumia Lahden seudulla

Syksy–talvi 2026

Lahti

Lahden Perheluontokerho

Lahden Perheluontokerhon retket kutsuvat mukaan matalan kynnyksen lähiluontokokemuksiin!

Katso syksyn ohjelma: hame.menoinfi.fi hakusanalla Lahden Perheluontokerho

Perheluontokerho on suunnattu 3–6-vuotiaille lapsille sekä heidän perheenjäsenilleen. Kerhokerrat ovat itsenäisiä ja jokaiselle retkelle voi ilmoittautua erikseen tai saapua ilmoittautumatta. Maksuttomat retket järjestetään Lahden kaupungin puisto- ja metsäalueilla lauantaamupäivisin. Retkillä kuljetaan 1–3 km matka, jonka aikana tutkitaan luontoa, leikitään ja ihmetellään. Tärkeä osa retkiä on evästauko luonnon helmassa, joten pakkaathan mukaan säänmukaisen vaatetuksen lisäksi retkievää. Ohjaajina retkillä **Päivi Teutari** ja **Vilhelmiina Kutvonen**. Järjestäjinä Lahden kaupunki ja Luontoliitto.

Elokuu

La 8.8. klo 10–16 Anttilanmäen kyläjuhla

Anttilanmäen kujat, pihat ja puistot täyttyvät musii-kista, taiteesta, kirppistunnelmasta, avoimista pi-hoista ja yhteisöllisestä ohjelmasta kaikenikäisille. Lahden ympäristöneuvonnan pisteellä voit tutustua lainattaviin retkeilyvälineisiin, kokeilla lainattavaa sähköavusteista taakkapyörää Sähikäistä, ja saat ohjeita mm. vieraslajien torjumiseen sekä moni-muotoisuuden lisäämiseen pihassasi. Jaossa niit-tysiemeniä! www.anttilanmaenkylajuhla.net Järjes-täjä Anttilanmäki-Kittelän asukasyhdistys.

Ti 11.8. klo 10–15 Siikaniemen Järvikalapäivä

Perinteinen Siikaniemen Järvikalapäivä Hollolassa Siikaniemen kurssikeskuksella (Rysänperä, Siika-niementie 210, Kutajärvi). Tervetuloa kaikki kalois-ta ja vesienhoidosta kiinnostuneet! Järvikalapäivän teemana on Vesijärven ankerias. Aamukahvit klo 10 alkaen, jonka jälkeen kalankäsittelyn erikois-mies **Kari ”Börje” Nyberg** näyttää, miten erilaiset kalat käsitellään. Lounaan jälkeen keskustelua ka-lojen istutusteemoihin liittyen. Tapahtuma tarjoilui-neen on ilmainen. Nähdään Siikaniemessä! Lisätietoa toiminnanjohtaja **Janne Partanen**, p. 045 171 55 44 tai kalatalouskeskus@outlook.com Järjestäjä: Päijät-Hämeen kalatalouskeskus.

To 13.8. klo 21–23 Lepakkoretki Joutjärvi Möysä

Kokoontuminen Möysän uimarannan kioskillä klo 21. Retken vetäjänä toimii lepakkoharrastaja **Kari Miettinen** Suomen lepakkotieteellisestä yhdistyk-sestä. SSLY:n yhteyshenkilönä tilaisuudessa toimii **Kari Porra** p. 050 406 22 61. Retkellä opit ymmär-tämään millainen merkitys erilaisilla lepakoilla on osana suomalaista luonnonympäristöä. Järjestäjä: Salpausselän luonnonystävät ry.

Ma 17.–ma 31.8. Mahanpuruja muovista -kam-panja

Hulevesikaivojen kansia merkitään jälleen värik-käillä kalatarroilla, jotta tieto roskien kulkureiteistä vesistöihin lisääntyisi ja roskaantuminen vähenisi. Kalat muistuttavat, että roskat eivät kuulu katukai-voon. <https://pidasaaristosiiستina.fi/mahanpuru-ja-muovista-2026/>

To 20.8. klo 17.30–19.30: ”Luonnonsuojelu ja luontoposiitiivisuuden tavoittelu Lahdessa” Tervetuloa Lahden Palvelutorille, Klubi-tilaan ideoi-maan, kuinka voimme edistää luonnonsuojelua ja luontoposiitiivisuutta Lahdessa! Tilaisuus on avoin kaikille teemasta kiinnostuneille. Työpajassa kehit-telemme yhdessä uusia toimintamuotoja ja ideoita, sittemmin muun muassa yhdistyksen puitteissa tulevina vuosina toteutettavaksi. Erityinen huomio ideoinnissa keskittyy vuoteen 2027, ollen yhdistyk-sen juhlavuosi, täyttäessään 80 vuotta. Järjestäjä: Salpausselän luonnonystävät ry.

Ma 24.–su 30.8. Puunhalausviikko Tavoitteena on kiinnittää huomiota tärkeisiin arki-siin viherympäristöihin sekä nostaa esille ajankoh-taista tietoa ja tutkimuksia viheralueisiin liittyen. Halaa puuta - arvosta lähiympäristöäsi! www.vyl.fi/viherymparisto/kampanjat/puunhalausviikko/

Ke 26.8. klo 17–19 Rannansiivoustalkoot Tei-vaan satamassa Tule siivoamaan Vesijärven rantaa roskista Mahan-puruja Muovista -kampanjan hengessä. Lähtö tal-koisiin Ravintola Lokin vierestä (Pikku-Vesijärven puoli), Jalkarannantie 19. Tarvittavat välineet löytyy paikan päältä, talkootarjoilu. Järjestäjä: Lahden ympäristöneuvonta p. 044 416 27 62.

To 27.8. klo 17–19 Puunhalausretki Kärpäsen kierros

Lähtö Männistönrinteenkadun ja Hakkapeliitanka-dun risteyksestä (lähellä Riimukadun bussipysäkki, bussi nro 5). Kierretään rauhallisesti luontoa ha-vainnoiden ja puita halaillen noin 2 km ulkoilureitti Männistönrinteellä. Retken järjestää Lahden ympä-ristöneuvonta p. 044 416 27 62.

La 29.8. Suomen luonnon päivä Vuodesta 2013 lähtien aina elokuun viimeisenä lauantaina vietettävä Suomen luonnon juhlapäivä, jolloin voit nostaa lipun salkoon ja lähteä luontoon <https://suomenluonnonpaiva.fi/>

La 29.–su 30.8. klo 17 alkaen Nuku yö ulkona -retki Lepakkolaavulle Tule porukassa yöpymään Lepakkolaavulle Sal-pausselän metsään. Lähtö klo 17 Siiri Rantasen patsaalta Lahden urheilukeskuksesta. Ota mukaan oma majoite ja sadesuoja, makuupussi ja alusta. Muista myös riittävät eväät ja vesi, hygieniatarvik-keet ja wc-paperi. Laavulla on mahdollista grillata metsäpalovaroitus huomioiden. Jutellaan luonnon syksysisistä antimista, joita jos löydämme, voimme hyödyntää retken ruokana. Nuotiopuut, kahvipan-nu ja kahvi järjestäjän puolesta. Retken oppaana luonto-ohjaaja **Siru Virlander**. Voit lainata maksutta retkivarusteita, mm. riippumatto, alusta ja ruokailu-välineitä, kysy lisää ympäristöneuvonnasta p. 044 416 27 62. Tapahtuman järjestää Lahden ympäris-töneuvonta.

Syyskuu

Ti 1.9. klo 14–18 Laituripilkkitapahtuma Pik-ku-Veskulla Erityisesti lapsille ja nuorille suunnattu kalastus-tapahtuma Pikku-Veskun etelärannassa (Jalkaran-nantie). Maksuttomaan tapahtumaan on kaikilla vapaa pääsy. Tapahtumassa esittellään kalastusta harrastuksena, pilkkimiseen tarvittavia varusteita ja opastetaan vastuulliseen kalastusharrastuk-seen. Voit kokeilla pilkkimistä laiturilta ja testata tietosi Vesijärven kalalajeista. Tapahtuman järjes-tää Päijät-Hämeen Kalatalouskeskus yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa Lahden osallistuvassa budjetoinnissa (osbu 2025–2026) toteutukseen äänestetyn asukasidean pohjalta.

Lisätietoa: Lahden ympäristöneuvonta, p. 044 416 27 62, ymparisto@lahti.fi

Ke 2.9. klo 17–19 No-dig -luento

No Dig – menetelmä tarkoittaa kukkapenkkien tekemistä ilman maan kaivuuta. Luennon aikana kuullaan kahden savimaan omistajan kokemuksia kukkapenkeistä tai muista kasvualustoista, joita on perustettu No Dig – menetelmin tai niitä soveltaen. Luennon aikana tai jälkeen on myös tilaa kysymyk-sille ja keskustelulle. Luennoitsijoina **Katja Päivä** ja **Hanna Ahonen**, joilla on kokemusta puutarha-harrastuksen kautta erilaisista tavoista perustaa kukkapenkkejä. Trion (2.krs) Palvelutorin LAVA-tila. Järjestäjä: Lahden Puutarhaseura ry.

Pe 4.9. klo 17–20 litin laavupäivät 2026: Kausa-lan veneranta Katso laavupäivien tarkemmat tiedot esitteen ta-kasivulta.

La 5.9. klo 10–13 Linnut ja Kujalan käsittelykes-kuksen toiminta BirdLife Päijät-Häme ja Salpakierto Oy järjestä-vät yhdessä tilaisuuden, jossa käsitellään lintujen esiintymistä Kujalan käsittelykeskuksessa. Ylei-söllä on tilaisuuteen vapaa pääsy ja mahdollisuus ohjatuilla käynneillä tutustua kierrätyskeskuksen toimintaan. Asiantuntijat kertovat paikan päällä lä-hempiä tietoja alueella esiintyvistä linnuista. Salpakierto Oy esittelee toimenpiteitä, joiden avulla tiettyjen lintulajien määrää pyritään rajoittamaan. Toisaalta niittyjä perustamalla lisätään hyönteisten määrää ja monien muiden lajien ravinnon määrää. Tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden lisää-minen. Yhtiötä edustaa tilaisuudessa toimitus-johtaja **Kimmo Rinne** ja ympäristöpäällikkö **Liisa Seppälä**, loppiasiantuntijana toimii **Pekka Saikko**. Tilaisuuteen järjestetään bussikuljetus Lahden to-rin turistipysäkiltä. Lähempiä tietoa PHLY:n tapahtumakalenterista <https://phly.fi/toiminta/tapahtu-mat/tapahtumakalenteri> Tervetuloa! Tapahtuman järjestää BirdLife Päijät-Häme/ Päijät-Hämeen Lin-tutieteellinen yhdistys ja Salpakierto Oy.

La 5.9 klo 10–15 litin Villiruokamarkkinat maati-latorin pihalla Kymenrannantie 1, Kausala. Markkinoilla villi- ja lähiruokaa, käsitöitä ja ohjelmaa. Markkinoille va-paa pääsy. Lähijunalla pääsee kätevästi Lahdesta Kausalan asemalle, josta on n. 1,5 km kävely litin maatilatorille, jossa markkinat järjestetään. Terve-tuloa viihtymään Villiruokamarkkinoille! Järjestäjä litin matkailu ry.

Su 6.9. klo 12.30–15 Ympäristönhoitotalkoot Ke-sannolla

Tule yhteisöllisiin talkoisiin Sopenkorven Kesannol-le! Välineet löytyy paikan päältä, tarjolla talkoomuo-nitusta. Lähtöpaikka Mestarinkadulta (Kirpputori Kisällin parkkipaikan vierestä). Talkoot järjestää yh-teistyössä Sopenkorven siivousporukka ja Lahden kaupunki. Lisätietoa: Lahden ympäristöneuvonta p. 044 416 27 62.

Ti 8.9. klo 18–19 Heijastuksia – SUPER teatterin vesiaiheinen teatteriesitys

Koko perheelle sopivan esityksen äänet tuotetaan vedellä ja kierrätyssoittimilla, ja musiikki käy vuoro-puhelua tanssin kanssa. Esityksen jälkeen pääset itse tekemään vesimusiikkia ja keskustelemaan veden kanssa tanssin avulla! Paikkana Makasiini Lahden satamassa. Tarjolla kahvia ja mehua pullan kera. Maksuttoman tapahtuman järjestää SUPER teatteri ja Lahden ympäristöneuvonta.

To 10.9. klo 17–19 Marja- ja sieniretki Pajulah-dessa

Tervetuloa maksuttomalle marja- ja sieniretkelle Pajulahden liikuntakeskuksen alueelle (Pajulah-dentie 167). Opastus suomeksi ja venäjäksi. Opit tunnistamaan suomalaisia marjoja ja sieniä ja pääset poimimaan niitä. Sopii myös lapsiperheil-le. Tarvitset korin, ämpärin tai muovipusseja sekä vesipullon. Peukeudu sään mukaan. Suosittelemme joustavia, pitkähihaisia vaatteita, housuja ja tak-kia sekä päähinettä tai huivia. Jalkineiksi sopivat kumisaappaat, vaelluskengät tms. Tule bussilla, autolla tai pyörällä. Bussi nro 11 kulkee Lahdesta Pajulahteen ja takaisin, myös iltaisin. Bussipysäk-i molempiin suuntiin on uimahallilla. Bussiaika-taulu: www.isl.fi Pysäköintialue ja lähtö uimahallin vieressä olevalta pysäköintialueelta Seelammin suuntaan. Lisätietoja: **Annukka Linninen** info@bestlakenature.com Aluekartta <https://maps.app.goo.gl/u2Boio2asPu7EYeD6> Järjestäjinä Lahden itäinen kumppanuuspöytä ja Best Lake Nature Adventures Oy.

Pohод за ягодами и грибами в Паюлахде в четверг, 10 сентября Приглашаем на бесплатную прогулку со сбором ягод и грибов в районе спортивного центра Паюлахти (Pajulahdentie 167) в четверг, 10 сентября, с 17:00 до 19:00. Экскурсия проводится на финском и русском языках. Вы научитесь определять финские ягоды и грибы и сможете их собирать. Мероприятие подходит также для семей с детьми. Вмие

понадобятся корзина, небольшое ведроко или полиэтиленовые пакеты, а также бутылка с водой. Одевайтесь по погоде. Рекомендуется надеть удобную одежду с длинными рукавами, брюки, куртку и головной убор/шарф. Из обуви подойдут резиновые сапоги, походные ботинки и т. п. Приезжайте на автобусе, машине или велосипеде. Автобус № 11 курсирует из Лаhti в Паюлахти и обратно, в том числе и вечером. Автобусная остановка в обоих направлениях находится у плавательного зала (17 на карте): Пajulahti aluekartta Смотрите расписание автобусов: www.isl.fi Парковка и отправление с парковки рядом с плавательным залом в направлении Сееламми (17 на карте): Paju-lahti aluekartta
Дополнительная информация: **Аннука Линнинен** info@bestlakenature.com Карта района: <https://maps.app.goo.gl/u2Boio2asPu7EYeD6>

The Berry and Mushroom hike in Pajulahti on 10/9

Welcome to a berry and mushroom hike in Pajulah-ti Sport Centre area (Pajulahdentie 167) on Thu the 10th of Septemper at 17 pm to 19 pm. Guidance in finnish and in russian. Free of charge. You will learn how to identify Finnish berries and mushrooms and you will be able to pick them. Also suitable for fami-lies with children. You will need a basket, a bucket or plastic bags and a water bottle. Dress according to the weather. Flexible and long sleeves trousers and jacket and headgear/scaraf recommended. For footwear, rubber or hiking boots, etc. Come by bus, car, or bike. Bus No. 11 runs from Lahti to Pajulahti and back, including in the evenings. The bus stop for both ways is at Swimming Hall (17 on the map): [www.kolmekampusta.fi/sites/default/fi-les/2025-06/pajulahti-aluekartta.pdf](http://www.kolmekampusta.fi/sites/default/files/2025-06/pajulahti-aluekartta.pdf) See the bus schedule: www.isl.fi The Carpark and the Departu-re from the Parking area next to the Swimming Hall in the direction of Seelammi (17 on the map): www.kolmekampusta.fi/sites/default/files/2025-06/pa-julahti-aluekartta.pdf More info: **Annukka Linninen** info@bestlakenature.com The area map: <https://maps.app.goo.gl/u2Boio2asPu7EYeD6>

Organised by City of Lahti, The Eastern partnership table in cooperation with Best Lake Nature Adven-tures Oy.

To 10.9. klo 17–19.30 Historian havinaa ja tari-noita Renkomäen kylän raiteilla Mitä on jäljellä vanhasta Renkomäen kylästä? Mis-tä nimi Renko juontaa juurensa? Tule mukaan he-rättämään henkiin seppä, mylläri ja monet muut,

jotka ovat osa kylän historiaa. Lopuksi vierai-lemme kotimuseo Wilman aitassa. Mukaan hyvät jalkineet ja säänmukainen varustus. Reitti ei ole esteetön. Lähtö: Renkomäen ABC, bensampumppujen vieressä jalkakäytävällä, Si-molanmutka 1. Ilmoittautuminen ja lisätietoja: 040 842 36 91/ Havina Tours, **Seija**. Järjestäjinä Lahden eteläinen kumppanuus-pöytä ja Havina Tours.

La 12.9. klo 10–12 Viuhahdus - lähiluontoret-ki Viuhan luonnonsuojelualueelle

Lähde mukaan tutustumaan Viuhan luonnon-suojelualueeseen. Lähtö Ojakorven Metsätien parkkipaikka. Lähtöpaikalle pääsee julkisilla kulkuneuvoilla (linja 4V, Hakaportinkatu). Ota mukaan säänmukainen varustus. Reitti n. 2,5 km, ei esteetön. Retken järjestää Lahden poh-joinen kumppanuuspöytä yhdessä kokeneiden Salpausselkä Geopark -oppaiden

Tuija Kauppi ja **Saija Klemola** kanssa. Ilmoit-tautuminen: lahti.fi/kumppanuuspoydat

La 12.9. klo 14–16 Pesäkallion piipahdus - lähiluontoretki Merrasjärven ympäri

Tutustu Merrasjärven reittiin opastetusti. Läh-töpaikka Merrasojantie, Merrasjärven uimaran-nan parkkipaikka. Retken lähtöpaikalle pääsee julkisilla kulkuneuvoilla (linja 1S, Pilkekatu). Ota mukaan säänmukainen varustus. Reitti n. 3 km, ei esteetön. Retken järjestää Lahden pohjoinen kumppanuuspöytä yhdessä koke-neiden Salpausselkä Geopark -oppaiden **Tuija Kauppi** ja **Saija Klemola** kanssa. Ilmoittautu-minen: lahti.fi/kumppanuuspoydat

Su 13.9. klo 11–12 (12.30) Kasvien kerto-maa Hennalasta – löytöretki kasarmialueella Opastettu löytöretki Hennalan historiallisella kasarmialueella. Retkellä tutustutaan alueen luontoon, kulttuurikasvillisuuteen, puistopuihin sekä kasvien ja ihmisen yhteiseen historiaan.

Retkellä käytetään havainnollisia ja osallis-tavia materiaaleja suomen, englannin ja ve-näjän kielellä. Opastus toteutetaan selkeällä ja helposti ymmärrettävällä suomen kielellä. Mukaan säänmukainen vaatetus, mukavat kä-velyyn soveltuvat jalkineet sekä juomapullo. Kokoontuminen ja lähtö osoitteessa Paraati-katu 1. Ilmoittautuminen ja lisätietoja: lahti.fi/kumppanuuspoydat. Järjestäjinä Lahden ete-läinen kumppanuuspöytä yhteistyössä Lahden seudun alueopas INGA GUIDE.

Ma 14.–su 20.9. Reitistöviikko

Viikon tarkoituksena on nostaa tietoisuutta eri-laisista liikunta-, retkeily- ja matkailureiteistä sekä lisätä niiden käyttöä. Lue lisää: www.mei-janpolku.fi/trail-week/

Ti 15.9. klo 17–19 Sieniretki Kintterön alueelle

Retken aikana poimitaan ja tunnistetaan ra-vinnoksi kelpaavia sieniä. Opas kertoo myös sienten käsittelystä ja säilönnästä. Retken ai-kana kävellään vaihtelevassa maastossa, joten osallistujilla tulee olla sopivat jalkineet, oma sienikori/ keruuaastia ja veitsi. Oppaana sie-nineuvoja ja luonto-opas **Annukka Linninen**. Lähtöpaikka Koneharjunkatu, P-alue. Ilmoittau-tuminen ja lisätietoja: Annukka Linninen, info@bestlakenature.com Järjestäjinä Lahden eteläi-nen kumppanuuspöytä yhteistyössä Best Lake Nature Adventures Oy.

Ke 16.–ti 22.9. European mobility week - Eu-roopan liikkujan viikko

Viikolla kannustetaan pohtimaan omia liikku-misvalintoja ja niiden vaikutuksia ympäristöön, yhteiskuntaan ja terveyteen. Katso vinkit ja osallistu www.liikkujanviikko.fi

Pe 18.9. klo 13–14.30 Virkistävät iltapäivä-kahvit lähiluonnossa

Tervetuloa nauttimaan iltapäiväkahvit lähiluon-toon Salpausselälle! Ota omat kahvit/tee ja muut tarvitsemasi työkotarpeet reppuun ja läh-de leppoisalle kävelylle Salpausselälle. Jutel-laan kahvittelun lomassa ympäristöasioista ja luonnosta, juttukavereina Lahden ympäristöke-hityksen väkeä. Lähtö Lahden Urheilukeskuk-sesta Siiri Rantasen patsaan edestä. Lisätietoa Lahden ympäristöneuvonta p. 044 416 27 62.

Pe 18.9. klo 17–20 litin laavupäivät 2026: Kuoppaniemen laavu Katso laavupäivien tarkemmat tiedot esitteen takasivulta.

La 19.9. klo 10–13 Pikkukala - koko perheen kalastustapahtuma Pikku-Veskulla Kalastuskisa, jossa pienin kala voittaa! Omat sarjat lapsille ja nuorille. Kaikille avoin ja mak-suton hoitokalastustapahtuma. Satamassa on samaan aikaan Kalamarkkinat, joten kannat-taa tulla! Järjestää Lahden keskusta-alueen kumppanuuspöytä.